

STATISTICĂ - LABORATOR 6

Pentru fiecare tip de problemă, să se găsească și să se afișeze valoarea statisticii de test și regiunea de respingere U și, pe baza acestora, să se ia decizia. Adăugați comentarii prin care să specificați care sunt ipotezele H_0 și H_1 și pentru a interpreta rezultatele în cuvinte.

Testul Z privind media teoretică

Aplicația 1. Se efectuează un control prin sondaj privind conținutul X de grăsime al laptelui integral. Conținutul mediu de grăsime este stabilit la cel puțin 3.6%. Pentru a verifica dacă această condiție este îndeplinită, s-au luat 9 probe, obținându-se următoarele procente de grăsime:

3.5   3.3   3.6   3.2   3.4   3.1   3.5   3.7   3.3

Știind că $X \sim N(m, \sigma)$, cu abaterea standard teoretică cunoscută $\sigma = 0.18$, să se verifice dacă laptele respectă normele calitative, când nivelul de semnificație $\alpha = 0.04$.

Indicații:

$X \sim N(m, \sigma)$ și σ cunoscut. Se utilizează testul Z pentru media teoretică.

$H_0 : m = 3.6$ (≥ 3.6)   cu alternativa:

$H_1 : m < 3.6$ test Z la stânga

Observație: Testul la stânga (Z, T, etc) se regăsește în probleme sub forma:

$H_0 : \theta = \theta_0$ ($\geq \theta_0$)   cu alternativa:

$H_1 : \theta < \theta_0$ (test la stânga)

unde θ este parametrul necunoscut.

Testul T privind media teoretică

Aplicația 2. Caracteristica X reprezintă prețul unui produs în anul următor. 35 experți își exprimă opiniile privind prețul produsului în anul următor. Aceștia estimează prețul produsului în anul viitor la:

$$X \left(\begin{array}{cccccccccc} 2.51 & 2.52 & 2.53 & 2.54 & 2.55 & 2.56 & 2.57 & 2.58 & 2.59 \\ 1 & 2 & 4 & 5 & 7 & 6 & 7 & 2 & 1 \end{array} \right).$$

Dacă se știe că anul acesta prețul mediu al produsului a fost de 2.55 mii lei, sunt motive suficiente pentru a susține ipoteza că anul viitor prețul mediu va fi mai mare față de cel de anul acesta? Se va utiliza un nivel de semnificație $\alpha = 0.05$.

Indicații:

Selecție de volum mare și σ necunoscut. Se utilizează testul T pentru media teoretică.

$H_0 : m = 2.55$ cu alternativa:

$H_1 : m > 2.55$ test T la dreapta

Observație: Testul la dreapta (Z, T, etc) se regăsește în probleme sub forma:

$$H_0 : \theta = \theta_0 \quad (\leq \theta_0) \quad \text{cu alternativa:}$$

$$H_1 : \theta > \theta_0 \quad \textbf{(test la dreapta)}$$

unde θ este parametrul necunoscut.

Testul χ^2 privind dispersia teoretică a legii normale

Aplicația 3. Se consideră caracteristica X ce urmează legea normală $N(m, \sigma)$. Relativ la caracteristica X se efectuează o selecție repetată de volum $n = 18$, obținându-se datele de selecție:

6.16	6.55	5.32	6.26	6.10	5.61	5.87	6.10	6.83
7.07	5.60	6.91	6.22	5.98	6.21	5.94	5.96	6.45

Să se verifice ipoteza nulă $H_0 : \sigma = 0.4$, cu alternativa $H_1 : \sigma \neq 0.4$, când se consideră nivelul de semnificație $\alpha = 0.05$.

Indicații: $X \sim N(m, \sigma)$.

Ipotezele se reformulează referitor la dispersia teoretică $\sigma^2 = Var(X)$, astfel:

$$\begin{array}{ll} H_0 : \sigma^2 = 0.4^2 & \text{cu alternativa} \\ H_1 : \sigma^2 \neq 0.4^2 & \underline{\text{test } \chi^2 \text{ bilateral}} \end{array}$$

Se utilizează testul χ^2 bilateral privind dispersia teoretică.